

Abstrakt

Neurčité dovětky (general extenders) jsou vágní víceslovné výrazy (např. *or something (like that), and stuff (like that)* vs. *nebo něco (takovýho), a tak(ový věci)*), jež se vyskytují zejména ve spontánní neformální konverzaci, v níž plní různé (propoziční i expresivní) komunikativní funkce. Zatímco se však anglickými dovětky za posledních čtyřicet let zabývalo již mnoho lingvistů, odpovídajícím českým tvarům nebyla zdaleka věnována taková pozornost (snad jediné studie věnované přímo českým dovětkům tvoří Tárnyiková 2009 a Novotný & Malá 2018). Předkládaná studie se snaží (1) identifikovat širokou škálu anglických i českých dovětek (za použití metody kolokačních rámců (Aijmer 2015)), jež jsou následně formálně vymezeny, a nabízí tak možnost výrazy skutečně chápat jako víceslovné jednotky (vzorce). Studie dále (2) zkoumá komunikativní funkce dovětek v současné angličtině a češtině, které jsou zde reprezentovány dvojicí srovnatelných korpusů neformální mluvené řeči (*Spoken BNC2014* a *ORAL2013*).

Při popisu funkcí se tato studie značně opírá o předchozí studie věnované anglickým dovětkům (např. Overstreetová 1999, 2014). Studie tak potvrzuje, co je již známo o anglických dovětkách, a zkoumá, do jaké míry jsou tyto funkce doložitelné i pro odpovídající české výrazy. Kvalitativní rozbor některých z identifikovaných tvarů (celkem bylo identifikováno 188 unikátních tvarů pro angličtinu a 132 pro češtinu) ukázal, že anglické a české dovětky vykazují podobný funkční potenciál nehledě na to, zda se jedná o objektivní, subjektivní či intersubjektivní význam. Pozorované funkční rozdíly zahrnují např. výzvu k souhlasu, jež se v češtině zřejmě nedá vyjádřit za pomoci neurčitého dovětku (srov. *or what* na konci evaluativních otázek). Angličtina dále využívá k evaluaci řečeného jak modifikátorů, tak expresivních substantiv, zatímco čeština pro tento účel, zdá se, využívá pouze výrazově zabarvená substantiva. V poslední řadě využití disjunktivních dovětek v angličtině ve výrazech typu ‚formulaic disclaimers‘ se nezdá být v češtině produktivní.

Klíčová slova: neurčité dovětky, vágní jazyk, kolokační rámce, (inter)subjektivní význam, spontánní neformální dialog.